

Edicions 62: 50 anys, 5.000 títols

El catàleg d'Edicions 62 és immens, divers i inesgotable. Pilar Beltran i Jordi Cornudella repassen les línies mestres de l'editorial, que des de l'any 2006 pertany a Planeta

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Quan el maig del 1962 apareixia *Nosaltres, els valencians*, primer llibre d'Edicions 62, Ramon Bastardes i Max Cahner no podien imaginar de cap de les maneres que, mig segle més tard, aquella iniciativa hauria superat la xifra de 5.000 títols publicats i arribaria al seu 50è aniversari agomolada per un gran grup, Planeta. “Quan en Cahner em va venir a buscar buscava un editor literari però tenia una urgència; volia llançar una col·lecció de novel·la estrangera rigorosament contemporània”, recordava Josep Maria Castellet, director literari d'Edicions 62 entre 1964 i 1997, amb motiu de la publicació de *Memòries confidencials d'un editor*.

Poc després de posar-se a pensar en aquest futur catàleg, Cahner va ser expulsat d'Espanya, i a Castellet li va tocar anar-lo a buscar a Perpinyà per explicar-li “un pla de publicacions ambiciós” que passava per *Antologia Catalana*, una col·lecció dirigida per Joaquim Molas, *El Balanci* –l'esperada línia de novel·la estrangera– i diverses col·leccions d'assaig. “La vocació de ser una editorial generalista, cosmopolita i moderna es va aconseguir de seguida”, diu l'editor Jordi Cornudella, vinculat a Edicions 62 des de finals de la dècada dels 90. Abans de la “gran crisi del 1969”, que obligaria a reorientar tot el projecte, Edicions 62 va engegar col·leccions de novel·la negra

com *La Cua de Palla*, la *Biblioteca Bàsica de Cultura Contemporània*, en què van aparèixer textos de Freud, Lévi-Strauss, Gramsci i Marcuse, i *Llibres a l'Abast*, que enguany celebra també els 50 anys de vida: “S'emmirallava en el *Que sais-je?* francès, i durant molts anys va publicar assaigs assequibles de temàtiques molt variades, sempre amb la voluntat d'arribar a un públic ampli”, diu Cornudella.

Edicions 62 va eixamplar el camí obert durant la dècada dels 50 per editorials com Selecta, Aymà, Club

Editor i Ariel, però el pla editorial era massa ambiciós per al mercat del moment i va caldre una reestructuració important. “A principis dels 70 es va apostar per la col·lecció de butxaca, *El Cangur*. Com que no hi havia prou diners per seguir publicant autors internacionals de renom es va apostar molt pels autors catalans”, explica Cornudella.

Joves valors catalans

El Balanci va publicar a partir de llavors joves valors com Baltasar Porcel, Terenci Moix, Jordi Coca, Biel

LA TAULA DE JOSEP MARIA CASTELLET, PRESIDENT D'EDICIONS 62, SEMPRE ESTÀ OCUPADA PER LES ÚLTIMES NOVETATS

CINC COL·LECCIONS EMBLEMÀTIQUES

• **La Cua de Palla.** Dirigida per Manuel de Pedrolo entre 1963 i 1970, *La Cua de Palla* va construir un catàleg de novel·la negra nord-americana (Hammett, Chandler, Highsmith) i europea (Simenon, Dürrenmatt, Japrisot). A mitjans de la dècada dels 80, Xavier Coma reprendria la feina de Pedrolo i afegiria 164 títols més als 71 de la primera etapa.

• **El Cangur.** Iniciada amb les *Narracions* de Salvador Espriu, *El Cangur* (1974-2001) va publicar en format de butxaca gairebé 300 títols. Pavesse, Saroyan, Calvino, Greene, Gorki, Duras i Pasolini van compartir protagonisme amb autors catalans com Sagarra, Bertrana, Bonet, Porcel, Perucho, Teixidor i Calders.

• **L'Escorpí.** Entre el 1970 i el 2004, la col·lecció de poesia d'Edicions 62 va publicar Foix, Comadira, Brossa, Vinyoli, Estellés, Formosa, Espriu, Manent, Riba i Carner.

• **Les Millors Obres de la Literatura Universal.** Col·lecció germana de *Les Millors Obres de la Literatura Catalana*, la MOLA va publicar entre el 1981 i el 1988 una cinquantena de volums amb una selecció de clàssics canònics, des de Shakespeare fins a Flaubert, Defoe, Gólgol i Rousseau.

• **Llibres a l'Abast.** La va inaugurar *Nosaltres, els valencians* de Joan Fuster. És la gran col·lecció d'assaig d'Edicions 62: extensa, de gran varietat i per a un públic ampli.

a
llegim

44-45

- Entrevista a Norman Manea, etern candidat al Nobel de literatura
- Ressenya de la biografia sobre Barceló

46-47

- 'Peking by night', de Svetislav Basara
- Adesiara publica 'La falsa i inventada donació de Constantí'

Mesquida i Montserrat Roig, al mateix temps que incorporava autors com Salvador Espriu, Llorenç Villalonga i Manuel de Pedrolo. El *Mecanoscrit del segon origen* va ser publicat l'any 1976 a *El Cangur*, i encara ara és el llibre més venut de l'editorial. "En menys de quatre dècades se n'han venut més de 800.000 exemplars –diu Beltran–; això sense comptar una edició no venal de 500.000 exemplars que vam fer". A una distància molt significativa hi ha els dos llibres que ocupen la segona i la tercera posició

EL PODI DE LLIBRES MÉS VENUTS D'EDICIONS 62 L'ENCAPÇALA 'MECANOSCRIT DEL SEGON ORIGEN' DE MANUEL DE PEDROLO

dels rècords de vendes: *Cròniques de la veritat oculta*, de Pere Calders, i *Aloma*, de Mercè Rodoreda. El ritme frenètic de producció es va continuar a partir de la represa democràtica, amb col·leccions com *Les Millors Obres de la Literatura Catalana* i *Les Millors Obres de la Literatura Universal*, que van comptar amb un gran coixí de subscriptors. "A partir dels 90 hi va haver un esforç de tornar a agafar el pols a la literatura catalana", comenta Cornudella. Es van publicar, entre d'altres, Isabel-Clara Simó, Vicenç Villatoro, Toni Sala, Josep Piera i Maria de la Pau Janer, paral·lelament a la divulgació d'autors com Paul Auster, Antonio Tabucchi i Primo Levi. "El panorama d'ara és una mica més confús que el de fa dues dècades –diu Beltran–, s'han difuminat les fronteres entre la literatura *stricto sensu* (on hi hauria autors com DeLillo i Coetzee) i la literatura d'abast més popular (és el cas de Barbery i Giordano). A Edicions 62 tenim la gran sort que hi ha un nucli d'autors que es venen molt bé –Camilleri, Leon, Saramago– que ens permeten fer apostes una mica més arriscades". Beltran no amaga que "com més gran és una estructura editorial, més ressentida en queda la literatura més minoritària". Així i tot, pot afirmar amb orgull que, ara per ara, el catàleg d'Edicions 62 compta amb 46 autors que han rebut el premi Nobel de literatura i amb un premi Nobel de la pau. ♦

PRIMERES LECTURES

PILAR BELTRAN, EDITORA

Pilar Beltran celebra aquest 2012 el desè aniversari com a editora d'Edicions 62. "Una de les coses que han canviat més en aquests deu anys és que cada vegada treballam amb més antelació", explica el mateix dia que s'ha reunit amb l'equip de comercials per presentar les novetats de la tardor. "La tasca de l'editor no és únicament trobar títols per fer créixer

el catàleg: cal saber explicar-los i acompanyar-los".

La col·lecció *El Balancí* arribarà als 700 títols l'any vinent: va començar l'any 1965 amb *Crònica dels pobres amants*, de Vasco Pratolini, i l'última novetat també és, curiosament, italiana, *L'edat del dubte*, d'Andrea Camilleri. Enmig hi ha novel·les d'una àmplia representació d'autors de renom internacional (Nabokov, Capote, Böll, Bassani, Faulkner, Bellow, Grass, Pavese, Auster) i catalans il·lustres (Espriu, Pedrolo, Tísner, Calders, Coca, Riera). Amb tot, quan li demanem pel primer llibre d'Edicions 62 que recorda haver llegit, Pilar Beltran esmenta *Oi que maten els cavalls?*, d'Horace McCoy, novel·la negra que va ser publicada a *La Cua de Palla* l'any 1967.

JORDI CORNUDELLA, ASSESSOR EDITORIAL

L'any 1985 Jordi Cornudella publicava el llibre de poemes *Fel·lencs*. Onze anys després, poc abans de publicar un segon poemari, *El germà de Catul i més coses*, ja era editor de Península. L'any 1999 es va començar a encarregar de l'edició de clàssics i de poesia en català des d'Edicions 62, i des de fa set anys és assessor editorial de Grup 62. Una de les seves tasques és la recuperació de fons, tot sovint per a les reedicions de la col·lecció *Labutxaca*: "Hem de vigilar molt a l'hora de recuperar segons quines traduccions de la dècada dels 60 i dels 70; no és una qüestió preocupant: cal renovar les traduccions cada dues generacions".

El primer llibre d'Edicions 62 que Cornudella recorda haver llegit és *Em dic Aram*, de William Saroyan,

traduït per Ramon Folch i Camarasa l'any 1966 a la col·lecció *El Trapezi* (1965-1975) i reeditada l'any 1975 en butxaca a *El Cangur* (1974-2001). És un dels millors reculls de contes de Saroyan, de qui Edicions 62 també va publicar *La comèdia humana*. Potser un dia d'aquests les versions catalanes de l'autor armeni-americà tornen a les llibreries.

ESTER PUJOL, DIRECTORA EDITORIAL

"La memòria és traïdora i selectiva; així i tot, el primer llibre d'Edicions 62 que recordo haver llegit és *Aloma*, de Mercè Rodoreda. Tenia 12 o 13 anys i recordo que em va impactar tant la història com la manera en què era explicada". Així resumeix Ester Pujol el primer contacte amb el catàleg d'una editorial que ha acabat capitanejant des del gener del 2011. Pujol és l'actual directora editorial, un càr-

rec que comparteix amb Patrizia Campana, que s'ocupa de l'àrea infantil i juvenil de Grup 62.

"La meua visió no és gens pessimista –comenta Pujol, que entre el 1994 i el 2011 va formar part de Columna-. Cada vegada hi ha més lectors i molta més gent que pot llegir en català. És veritat que els sostres de venda respecte del castellà són molt més baixos, però ens espera un bon futur". Pujol és conscient que l'edició digital tindrà cada vegada un paper més gran: "Ens hem d'adaptar a les maneres d'arribar al lector", diu abans de recordar "el gran mèrit que una editorial en català arribi als 50 anys, i encara més que ho faci amb rigor, ofici i passió". Està convençuda que el panorama creatiu en català viu un dels seus millors moments.